

Облікова картка дисертації (ОКД)

Шифр спецради: ДФ 35.051.066

Відкрита

Вид дисертації: 08

Державний обліковий номер: 0822U100903

Дата реєстрації: 29-08-2022

1. Відомості про здобувача

ПІБ (укр.): Путінцева Тетяна Володимирівна

ПІБ (англ.): Putintseva Tetyana Volodymyrivna

Шифр спеціальності, за якою відбувся захист: 072

Дата захисту: 25-08-2022

На здобуття наукового ступеня: Доктор філософії (д.філ)

Спеціальність за освітою: Облік і аудит, Фінанси

2. Відомості про установу, організацію, у вченій раді якої відбувся захист

Назва організації: Львівський національний університет імені Івана Франка

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02070987

Адреса: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Телефон: 380322616048

E-mail: zag_kan@lnu.edu.ua

WWW: <http://www.lnu.edu.ua>

3. Відомості про організацію, де виконувалася (готувалася) дисертація

Назва організації: Університет банківської справи

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 34716922

Адреса: вул. Січових Стрільців, буд. 11, м. Львів, Львівська обл., 79007, Україна

Телефон: 380665207467

Телефон: 380442301603

E-mail: ubs@ubs.edu.ua

WWW: <http://ubs.edu.ua/ua/>

Назва організації: Львівський національний університет імені Івана Франка

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02070987

Адреса: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Телефон: 380322616048

E-mail: zag_kan@lnu.edu.ua

WWW: <http://www.lnu.edu.ua>

4. Відомості про організацію, де працює здобувач

Назва організації: АТ «Комерційний індустріальний банк»

Підпорядкованість:

Код ЄДРПОУ: 21580639

Адреса: вул. Предславинська, 28,, м. Київ, 03150, Україна

Телефон: 380444619337

E-mail: info@cib.com.ua

WWW: <https://cib.com.ua/uk>

5. Наукові керівники та консультанти

Наукові керівники

Барановський Олександр Іванович (д. е. н., професор, 08.00.08)

6. Офіційні опоненти та рецензенти

Офіційні опоненти

Болгар Тетяна Миколаївна (д. е. н., професор, 08.00.08)

Коваленко Вікторія Володимирівна (д. е. н., професор, 08.00.08)

Рецензенти

Пантелеєва Наталія Миколаївна (д. е. н., професор, 08.00.08)

Хуторна Мирослава Емілівна (д. е. н., доц., 08.00.08)

7. Підсумки дослідження та кількісні показники

Підсумки дослідження: 22 - Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Кількість публікацій: 10

Кількість сторінок: 279

Кількість патентів:

Кількість додатків: 7

Впровадження результатів роботи: 4

Ілюстрації: 25

Мова документа: Українська

Таблиці: 22

Зв'язок з науковими темами: № 0118U001042

Схеми:

Використані першоджерела: 324

8. Індекс УДК тематичних рубрик НТІ

Індекс УДК: 336.71, 336.717.18

Тематичні рубрики: 06.73.55

9. Тема та реферат дисертації

Тема (укр.)

Ліквідність комерційних банків України у забезпеченні їхньої фінансової безпеки

Тема (англ.)

Liquidity of commercial bank of Ukraine in ensuring their financial security

Реферат (укр.)

У дисертації вирішено важливе наукове завдання з поглиблення теоретико-методологічних засад, удосконалення методичних підходів і розробки практичних рекомендацій з дотримання ліквідності комерційних банків (КБ) у забезпеченні їхньої фінансової безпеки (ФБ). Поглиблено обґрунтування теоретико-методологічних засад визначення впливу ліквідності КБ на його ФБ. Дістало подальшого розвитку тлумачення поняття «ліквідність комерційних банків». Удосконалено класифікацію різновидів ліквідності КБ. Обґрунтовано перелік чинників банківської ліквідності. Обґрунтований взаємозв'язок і взаємозумовленість ризиків неліквідності / порушення / втрати / зниження / незбалансованості / недостатності / надлишковості ліквідності КБ / втрати доходу / збитків й інших ризиків, що супроводжують банківську діяльність, завдяки виокремленню, поряд із загальновідомими, ризику двостороннього партнерства (можливості часткової неплатоспроможності/ банкрутства однієї із сторін банківських угод). Удосконалено визначення ФБКБ унаслідок її тлумачення, на відміну від загальноживаних поглядів, як об'єкта управління, зумовленого за наявного його ресурсоакумулюючого потенціалу фінансовим станом КБ, і результату управлінських впливів на здійснення банківських операцій, реалізацію банківських продуктів і надання банківських послуг, а також стану захищеності фінансових інтересів / майнових прав власників, акціонерів, топ-менеджменту, персоналу КБ, його клієнтів / контрагентів. Уперше визначено й обґрунтовано значущість, виокремлено серед структурних елементів ФБКБ безпеку ліквідності, під якою слід розуміти такий стан ліквідності КБ, що характеризується її достатністю, збалансованістю та стійкістю / стабільністю. Дістало подальшого розвитку з'ясування місця і ролі ліквідності КБ у забезпеченні їхньої ФБ й її окремих різновидів з огляду на розгляд ліквідності, як: відмінного від ліквідності інших господарюючих суб'єктів явища; одну з основних цілей, умов і якісних характеристик діяльності КБ; спроможність залучати додаткові ліквідні кошти на фінансових ринках; чинник функціонування БС і грошово-кредитної системи загалом; засіб задоволення клієнтського попиту на кредитні ресурси і грошового попиту клієнтів, а також вимог вкладників у разі своєчасного і дострокового вилучення ними депозитів; збереження коштів за рахунок беззбиткового продажу активів і обмеження вартості залучених ресурсів; оптимізацію сукупного прибутку КБ; запобіжник відтоку коштів клієнтів з КБ, продажу активів і залучення ресурсів за не вигідними цінами; обмеження (за надмірного рівня) банківської активності; дефіцит (за недостатнього рівня) вільних ресурсів, нездатність КБ надавати в затребуваному обсязі кредити й обслуговувати клієнтські платежі та випущені ним ЦП, відповідати за майбутніми зобов'язаннями; зростання ризиків втрати КБ платоспроможності; передумову потенційного банкрутства КБ; інструмент сек'юритизації і зниження банківських ризиків. Це уможливує підвищення

ролі ліквідності у забезпеченні ФБКБ. Здійснено комплексну оцінку дотримання ліквідності КБ України для забезпечення їхньої ФБ. Охарактеризовано підсистеми системи управління ліквідністю у забезпеченні ФБ вітчизняних КБ, оцінено стан такого управління, порівняно вітчизняну й зарубіжну практику у цій сфері, виявлено проблеми, недоліки й невирішені питання у вітчизняній практиці. Комплексно проаналізовано стан ліквідності КБ України, тенденції зміни цього показника. З'ясовано вплив ліквідності вітчизняних КБ на їхню ФБ. Доведено, що підвищенню ролі ліквідності у забезпеченні ФБКБ сприяє організація управління ліквідністю у вітчизняних КБ, визначення індикаторів виміру ризиків, методи і якість управління ризиками, пов'язаними з формуванням і використанням ліквідності, структури управління й характер здійснюваного ризик-менеджменту, складові управління ліквідністю, джерела фінансування в управлінні ризиками, закономірності й специфічні особливості у цій сфері. Визначено основні напрями досягнення оптимального рівня ліквідності КБ у забезпеченні їхньої ФБ. Обґрунтовано, що для досягнення оптимального рівня ліквідності КБ у забезпеченні їхньої ФБ необхідно здійснити комплекс заходів у частині: наукового, нормативно-правового, регуляторного, методичного, організаційного, управлінського, інформаційно-аналітичного, кадрового, фінансового забезпечення, а також обліку, звітності, аудиту і консалтингу. Наголошено, що для підвищення ролі ліквідності банківських установ у забезпеченні ФБКБ НБУ, НАБУ, АУБ із залученням провідних науковців і експертів необхідно розробити Комплексну програму забезпечення ФБКБ України. Представлено складові цієї програми. Удосконалено оцінку ліквідності КБ для забезпечення їхньої ФБ. Наведено авторську схему оцінки ліквідності, визначено індикатори оцінки ліквідності і забезпечення безпеки ліквідності КБ.

Реферат (англ.)

The thesis highlights important scientific objectives regarding the deepening the theoretical and methodological foundations, improving methodological approaches and developing practical recommendations for maintaining the liquidity of commercial banks (CB) in ensuring their financial security (FS). Impact of liquidity of commercial banks on financial security are determined. Definition of «liquidity of commercial bank» was further developed. Liquidity classification are improved. The relationship and interdependence of insufficient (negative) / excess / unbalanced liquidity / loss of income, and other risks, including the risk of bilateral partnerships are revealed. Definition of financial security of commercial bank is enhanced through interpretation as a subject to management, related to the financial situation of the bank, management impacts on banking operations, sales of banking products and banking services, as well as protection of property rights of owners, shareholders, top management, bank staff, customers / counterparties. For the first time, the significance was determined and substantiated, liquidity security was singled out among the structural elements of the FSCB, which should be understood as such a state of liquidity of the CB, which is characterized by its sufficiency, balance and stability. It was further developed to clarify the place and role of liquidity of the CB in providing their FS and its individual varieties in view of the consideration of liquidity, as: different from the liquidity of other economic entities of the phenomenon; one of the main goals, conditions and qualitative characteristics of the CB; ability to attract additional liquid funds in financial markets; factor in the functioning of the BS and the monetary system in general; a means of meeting customer demand for credit resources and cash demand of customers, as well as the requirements of depositors in the case of timely and early withdrawal of deposits; saving funds through break-even sales of assets and limiting the value of borrowed resources; optimization of the total CB profit; fuse of outflow of clients' funds from the CB, sale of assets and attraction of resources at unfavorable prices; restrictions (in case of excessive level) of banking activity; deficit (at insufficient level) of free resources, inability of the CB to provide loans in the required amount and to provide service to customer payments issued by its securities, to be responsible for future obligations; increasing risks of loss of CB solvency; a precondition for potential bankruptcy of the CB; instrument of securitization and reduction of banking risks. It makes be possible to increase the role of liquidity in providing the FSCB. A comprehensive assessment of compliance of Ukrainian CB liquidity for providing their FS was done. The subsystems of the liquidity management system in providing FS of local CB are characterized, the state of such management is assessed, domestic and foreign practice in this area has been compared, problems, shortcomings and unresolved issues in domestic practice are revealed. The state of liquidity of Ukrainian CB, tendencies of change of this indicator is comprehensively analyzed. The influence of liquidity of local CB on their FS has been clarified. It is proved that the organization of liquidity management in local CB helps to increase the role of liquidity in providing FSCB, definition of risk measurement indicators, methods and quality of risk management related to the formation and use of liquidity, management structure and nature of risk management, components of liquidity management, sources of funding in risk management, patterns and specific features in this area. The main directions of achieving the optimal level of liquidity of CB in providing their FS are determined. It is substantiated that in order to achieve the optimal level of liquidity of CB in providing their FS it is necessary to take a set of measures in terms of: scientific, regulatory, methodological, organizational, managerial, information-analytical, personnel, financial support, as well as accounting, reporting, auditing and consulting. It is emphasized that in order to increase the role of liquidity of banking institutions in providing FSCB of the NBU, IABU, AUB with the involvement of leading scientists and experts, it is necessary to develop a comprehensive program to provide Ukrainian FSCB. The components of this program are presented. The liquidity assessment of CB for providing the FSCB is improved. The author's

scheme of liquidity assessment is given, the indicators of liquidity assessment and providing liquidity security of CB are determined.

Голова спеціалізованої вченої ради: Вовчак Ольга Дмитрівна (д. е. н., професор, 08.02.03)

Головуючий на засіданні: Вовчак Ольга Дмитрівна (д. е. н., професор, 08.02.03)

Підпис

М.П.

Відповідальний за подання документів: Жак О.В. (Тел.: 380636075982)

Підпис

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.